EUROOPA PARLAMENT

2004 *2009*

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

2007/0146(CNS)

21.9.2007

*

RAPORTI PROJEKT

Ettepanek võtta vastu nõukogu otsus Euroopa Ühenduse ja Montenegro Vabariigi vahelise tagasivõtulepingu sõlmimise kohta
(KOM(2007)0431 – C6-0301/2007 – 2007/0146(CNS))

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

Raportöör: Adina-Ioana Vălean

Kasutatud tähised

*	nõuandemenetlus *antud häälte enamus*
**I	koostöömenetlus (esimene lugemine) *antud häälte enamus*
**II	koostöömenetlus (teine lugemine) *antud häälte enamus ühise seisukoha heakskiitmiseks, parlamendi liikmete häälteenamus ühise seisukoha tagasilükkamiseks või muutmiseks*
***	nõusolekumenetlus *parlamendi liikmete häälteenamus, v.a EÜ asutamislepingu artiklites 105, 107, 161 ja 300 ning ELi lepingu artiklis 7 toodud juhtudel*
***I	kaasotsustamismenetlus (esimene lugemine) *antud häälte enamus*
***II	kaasotsustamismenetlus (teine lugemine) *antud häälte enamus ühise seisukoha heakskiitmiseks, parlamendi liikmete häälteenamus ühise seisukoha tagasilükkamiseks või muutmiseks*
***III	kaasotsustamismenetlus (kolmas lugemine) *antud häälte enamus ühise teksti heakskiitmiseks*

(Antud menetlus põhineb komisjoni esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusloomega seotud tekstide kohta esitatud muudatusettepanekud

Euroopa Parlamendi muudatusettepanekutes tõstetakse muudetud tekst esile ***paksus kaldkirjas***. *Tavalises kaldkirjas* märgistus on mõeldud asjaomastele osakondadele abiks lõpliku teksti ettevalmistamisel ja tähistab neid õigusakti osi, mille kohta on tehtud parandusettepanek lõpliku teksti vormistamiseks (nt ilmselged vead või puudused antud tõlkeversioonis). Selliste parandusettepanekute puhul tuleb saada vastavate osakondade nõusolek.

SISUKORD

lehekülg

EUROOPA PARLAMENDI ÕIGUSLOOMEGA SEOTUD RESOLUTSIOONI PROJEKT..5

SELETUSKIRI 6

EUROOPA PARLAMENDI ÕIGUSLOOMEGA SEOTUD RESOLUTSIOONI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus Euroopa Ühenduse ja Montenegro Vabariigi vahelise tagasivõtulepingu sõlmimise kohta
(KOM(2007)0431 – C6-0301/2007 – 2007/0146(CNS))

(Nõuandemenetlus)

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse ettepanekut võtta vastu nõukogu otsus (KOM(2007)0431)[1];

– võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 63 punkti 3 alapunkti b ja artikli 300 lõike 2 esimese lõigu esimest lauset;

– võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 300 lõike 3 esimest lõiku, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C6-0301/2007);

– võttes arvesse kodukorra artiklit 51 ja artikli 83 lõiget 7;

– võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit ning väliskomisjoni arvamust (A6-0000/2007),

1. kiidab lepingu sõlmimise heaks;

2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide ja Montenegro Vabariigi valitsustele ja parlamentidele.

[1] ELTs seni avaldamata.

SELETUSKIRI

Euroopa Parlamendiga konsulteeritakse kahe teineteisest sõltuva ja paralleelse lepingu sõlmimise osas Lääne-Balkani riikidega: tagasivõtulepingud endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi ja Montenegro Vabariigiga ning lühiajaliste viisade väljastamise lihtsustamise lepingud endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi, Montenegro Vabariigi ja Albaania Vabariigiga (Albaania Vabariigiga sõlmiti tagasivõtuleping juba 2005. aastal).

ELi ja Lääne-Balkani riikide 21. juunil 2003. aastal Thessalonikis peetud tippkohtumisel kinnitati veel kord viisalihtsustus- ja tagasivõtulepingute sõlmimise tähtsust Lääne-Balkani riikide jaoks, et tulla toime ebaseadusliku rändega seotud probleemidega.

Raportöör tunneb heameelt kõnealuste lepingute üle ja rõhutab nende tähtsust Lääne-Balkani riikide jaoks. Lepinguid tuleb vaadelda kui paket, mis toob kasu mõlemale poolele: ELile ja sellele ELi jaoks strateegilise tähtsusega piirkonnale, mis hõlmab riike, kellel on väljavaade saada ELi liikmeks (kandidaatriigi staatus on antud Horvaatiale ja endisele Jugoslaavia Makedoonia Vabariigile).

Niisuguste viisalihtsustuslepingute sõlmimist tuleb vaadelda olulise sammuna, mille abil on võimalik julgustada Lääne-Balkani riike rakendama asjakohaseid reforme ja tugevdama oma koostööd piirkondlikul tasandil ja ELiga sellistes valdkondades nagu õigusriigi tugevdamine, organiseeritud kuritegevuse ja korruptsiooni vastu võitlemine ning haldussuutlikkuse suurendamine piirikontrolli ja dokumentide turvalisuse alal biomeetriliste tunnuste kasutuselevõtu abil.

Hästitoimiv sisserändesüsteem nõuab tõhusaid tagasivõtulepinguid ning ühtki viisalihtsustuslepingut ei tohiks sõlmida enne tagasivõtulepingu olemasolu. Tagasivõtulepingu sõlmimise ja rakendamise saavutamiseks peaks EL kaaluma siiski ka muude vahendite, näiteks poliitiliste, majanduslike, kaubanduslike või arengupoliitikaga seotud vahendite kasutamist.

Raportöör tunneb heameelt selle üle, et EÜ võtab otsustamisel viisalihtsustusläbirääkimiste avamise üle kolmandate riikidega arvesse justiits- ja siseküsimustega seotud tegureid, näiteks piirihaldust, dokumentide turvalisust, rännet ja varjupaigaküsimusi, terrorismivastast võitlust, organiseeritud kuritegevust ja korruptsiooni. Tõepoolest nii Albaania, Montenegro, endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik, Serbia kui ka Bosnia ja Hertsegoviina seisavad kõnealustes valdkondades silmitsi väljakutsetega, mis vajavad erinevat lähenemist.

Siiski on raportöör endiselt väga kriitiline Euroopa Parlamendi väga piiratud rolli suhtes niisuguste lepingute sõlmimisel. See on kahetsusväärne asjaolu, mis suurendab demokraatia puudust Euroopa institutsioonide ja selle kodanike vahel. Need küsimused puudutavad otseselt ELi kodanikke ning Euroopa Parlamenti ei teavitata kahjuks mitte üheski läbirääkimiste etapis – ei läbirääkimiste alustamisel ega ka nende jooksul – tagasivõtu- ja viisalepingute mõjust ega nende tagajärgedest inimõiguste ja varjupaigaõiguste osas.

Kõnealuste ühenduse tagasivõtulepingute eesmärgid ja ametlik raamistik õigustavad Euroopa Parlamendi teavitamist nende rakendamise mõjust liikmesriikides. Teave, mis kajastab tagasisaadetud ümberasujate arvu, kodakondsust, staatust, keskmist ooteaega vahistamise, tagasivõtutaotluse ja üleandmise vahel jne, on vajalik aastaaruande koostamiseks, mis tuleks arutelu silmas pidades esitada Euroopa Parlamendile.

Viisalihtsustusleping peaks sisaldama järelevalvemehhanismi ja peatamisklauslit, et EL saaks igal hetkel lõpetada lepingu kohaldamise, kui tekivad raskused lepingu rakendamisel või toimuvad ootamatud poliitilised arengud.